

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) érmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegi K. Lajos könyvkereskedésében. Szinay Gyula kiadó irodájában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
 Nagyobb terjedelmű és többször
 hirdetések alku szerint jutányos
 áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden
 külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában
 foglaló újdonság sora 50 kr
 Nyilttéri közlemények minden
 petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay
 Gyulánál és a szerkesztőségben
 Kéziratok vissza nem adtuak.

Fölhívás előfizetésre.

A »Debreczen« huszonnegyedik évfolyamára előfizetést nyitunk s fölkérjük t. előfizetőinket az előfizetés megújítására.

Lapunk, mely csaknem egy negyed százados multra tekinthet vissza, mindig híven szolgálta e város és vidék érdekeit s bátor hirdetője volt a függetlenségi eszmének. E hosszú és dicsőséges múlt fölment bennünket attól, hogy lapunkat hosszabban ajánlgassuk s programját kifejtjük. Nyílt iránya, határozott programja volt mindig a »Debreczen«-nek s a mi volt a múltban, az lesz e lap a jövőben is.

Azt a fontos hivatást, mely e lapra, mint észak-keleti Magyarország egyetlen ellenzéki lapjára várakozott, minden időben híven betöltötte a »Debreczen«. Még inkább emelkedik lapunk hivatása és feladata most, az országos képviselőválasztások küszöbén s mi minden erőnket kifejtsük, hogy a ránk váró alkotmányos küzdelemben zászlónk minél több diadalt arathasson!

A mi lapunk külformáját illeti, számos előfizető óhajára lapunk új évtől kezdve a régi, megszokott s kedvelt alakban fog megjelenni, a mostani 4 levél helyett 2 nagy levélen. E változtatást előfizetőink zömének határozott kívánására tesszük, noha mi magunk a jelenlegi formát szerettük volna föntartani.

Előfizetési árak:

Egy évre 10 frt.
 Fél évre 5 frt.

A DEBRECZEN TARCZAJA.

Egy szerelmes naplójából.

Sokat irtam már róla; — mi hát a szerelem? Az a láthatlan valami abban az óraműben, a minek szív a neve: ez a hajszálrugóra járó nyugtalankodója a léleknek.
 . . . Én nem tudom mi az? és — bár csak ne tudnám!

Valahol olvastam, hogy egy hajszálnyi eltérés a szerelemtől olyan hibát okoz az ember életében, — mint egyetlen eltévesztett szám a kalkulusban.

Én nem tértem el tőle; hogy van az hát mégis, hogy — hiba van a kalkulusban?!

Sault a villám téríté meg. S a szemekben is vannak villámok . . .
 Mi térített hát meg engemet?

»Férfi sorsa a nő.« Az enyém — leány!?

Negyed évre . . . 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt.

Az előfizetési pénzek pontos beküldését tisztelettel kérjük s lapunkat a nagy közönség további szives támogatásába ajánljuk.

A »Debreczen«
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

Uj esztendő.

Ez elhaló év olyan, mint maga a század vége. Ideges kapkodás, a hatalom után való mértéktelen vágyakozás és az uralomhoz való erőszakos, görcsös ragaszkodás: ezek mai politikai életünknek főjellemvonásai. Ezek kísérik nemzetünket az ó esztendő sirja széléről az új esztendő bölcsőjéhez, melyben a homályos jövő kétsége, reménye ring. Ma mikor mindenki számot vet magával s egy esztendő veszteségét a nyereséggel egybeveti, a múlt tanuságából kíván magának tájékozást szerezni a jövőre, így kellene tenni annak is, ki a nemzet közállapotait figyeli, hogy megmutathassa amaz utakat, a melyeket az új évben kerülni s kijelölhesse amaz új ösvényeket, melyeken haladni kell.

Kétséget sem szenved, hogy mint mindig, a holnapi napon is ez a szegény ország egy pár jeles újévi dictionál lesz gazdagabb. Az ország ügyeit intéző párt és kormány ezuttal is kifogják egymással cserélni a kölcsönös ragaszkodás és támogatás biztosítására czélzó szép szavakat, melyek egyuttal a nemzetnek

is a legboldogabb új esztendőt ígérik. De ezek csak szavak, szavak és szavak, melyekben csak annyi az igazság, a mennyi a kormányt és pártját összefűzi s ez igazság a hatalmi érdek, azonban a nemzet boldogítását simuláló jóakarát egy cseppet sem jobb ama tömérdek jószándéknál, melyből Dante szerint a pokol tornácza oly pompás kövezetet kapott.

A komoly, becsületes, sikeres munkához mindenekelőtt világság szükség. Az alattomos, titokban kifundált erőszak, meglehet sikerrel jár, de a cselszövény nem becsületes munka s a siker hasznában sohasem a nemzeteknek, mindig csak az erőszakoskodó, — a hatalmat az erőszak árán magoknak tovább biztosító kormányoknak telt örömeük.

A magyar alkotmányosság az új esztendővel súlyos csapást szenved. A parlamentáris kormányzat legfőbb alapelvei esnek áldozatul a legvakmerőbb, a legelbizakodottabb párturalomnak. S mind ezt a csinyt hazugság és csalás előzte meg. Azért soha kétesebb nem volt, hogy mire bukkanunk az új esztendő küszöbén, mint e pillanatban, a mikor a nemzet a kormány páratlan csel-fogásának kábulatából még mindig nem tudott föl-ocsudni.

Mit várhatunk attól a kormánytól, mely alaptörvényeinket értelmökből kiforgatja? Mit remélhetünk attól az alkotmányos minisztertől, a ki minden alkotmányosság alapvető elveinek igazságát oly csufosan félre csavarja? És mi jó vár reánk ama párt részéről, mely mindezen

Vad madár a némbér! Igaza van Mohamednek, aki nem ad neki helyet a földön, üdvöt a másvilágon!

Én sem adnék, — nem — e g y n e k !

Mienk a természet világa. A fák növényében, a csillagok hullásában tanuljuk ismerni az Isten hatalmát, s a természet alkotó erejét. A négy elem minden meteorja hozzánk beszél, s a porszem és a vízcepp csodákat mutogat nekünk.

Minek a tudományok világa, melynek magaslatán mennél fejjebb hágunk, annál szélesebb szemkör terül el előttünk, bámulatos új országaival, mik közül csak egynek is megismerni a titkát, rövid az élet. — És mégis valóban a mienk — csak az, amit két kézzel átöllehetünk, amíg fülünkbe sugni halljuk édesen »ego te in aeternum amabo! . . .«

Külön emberfaj Cuvier szerint három van, Blumenbach szerint öt, Priehard szerint hét és Desmoulins szerint tizenhat.

Szerintem egy: a nő! Csakhogy ez nem

dolgoknak csak tapsolni tud, melynek egészen mindegy a nemzeti jövő, csak a maga jövője biztosítva legyen.

De azt mondják, hogy a mi történelmi, az éppen a nemzet jövője érdekében szükséges. Rendkívüli erőfeszítésre van a nemzetnek szüksége s ez kimentti, teljesen indokolja a rendkívüli eszközök igénybevételét. Tehát a régi gonosz nóta: »salus reipublicae suprema lex esto«
Hogyan? Hát minő időket élünk? Ellenesség fenyegeti határainkat? Belső forradalom támadta meg a törvényhozás békés munkáját? A világbéke teljesen biztosítva van, ezt fennen hirdetik és soha magában a parlamentben is békésebb hangulat nem uralkodott mint most, mikor az ellenzéki pártok tagjaik minden tudásával haza- és emberszeretetével vettek részt és készültek részt venni a tárgyalásra váró fontos közjogi és humanus irányú törvényjavaslatok megvitatásában. Mi hát most ez a suprema lex, amelynek nevében az állami élet kezdete óta a legbrutálisabb visszaélésekkel veszélyeztették a nemzetnek czélul hazudott közjavát?

Avagy azt hiszik, hogy a közigazgatásnak olyan reformja, amelynek nyári kudarcza után önérzetes kormány egy pillanatig sem tartotta volna meg kezében a hatalmat, az új országgyűlésen csak úgy szép simán fog keresztül csuszni? Ha azt hiszik, hogy az új országgyűlésen nem lesz ellenzék, csalódní fognak keservesen. A kormány által földézett harcot az ellenzék fölveszi mindenütt s ha tavasszal vagy a nyáron is heves lett volna a választási küzdelem, a tél fagyja nem fogja lehűteni a hazaszeretet melegét. A az új évvel beköszöntő választási harc izgalmasabb lesz, mint volt valaha s a kétes jövendő homályát, mint villám fogja keresztül hasítani az ellenzék által hirdetett igazság ereje, s a föltámadó vihar, ha el nem söpörheti is, de sarkaiban fogja megrendíteni azt az alattomoságból és erőszakból fölépült

rendszert, melyen a világtörténelem gúnyjára »szabadelvűnek« nevezett kormány és pártjának uralma alapszik.

B. S.

Tallózás.

(A haldokló esztendő. — Mit jelent a B. U. É. K. — Király ellen királyt. — Melyik nagyobb bűn? — Mi az az osztrák szellem? — Damjanich és a 25-ik §. — A legújabb kortes-nóta. — Választások télen. — Mire fáj a kormánypárt foga?)

Lehanyatlott az esztendő szekerének rudja. Az 1891-ik évek utolsó napját tapossuk. Mire e sorok megjelennek, már csak pár óra marad hátra az ó-esztendőből.

Van-e okunk elsíratni ezt az ó-esztendőt? Bizonyára azt felelik rá, hogy erre nincs semmi okunk. Még a kire szerencsét hozott, az is több szerencsét vár az új évtől, a kit pedig csapások értek, az meg éppen örömmel üdvözi a holnap felmosolygó új évet.

Furcsa a mi emberi természetünk! A jövőtől mindig jobbat várunk, mint a múltól, vagy a jelentől s a folytonos csalódások nem irthatják ki szívünkéből a reményt!

B. U. É. K. Ez lesz a holnapi nap jelszava, melyet országszerte így magyaráznak: **Bukik úgy-e a kormány?**

Nemcsak az évek, de az országgyűlésnek a percei is meg vannak számlálva. A jövő év első napjaiban feloszlatják az országgyűlést, melynek ellenzéke magára vonta Szapárynak rettenetes haragját. Már megindultak a képviselő választási mozgalmak s folynak a kombinációk az egyes kerületek jelöltjeire nézve.

Valjon ha mi Debreczen város második kerületében Dr. Király Ferencz úrral szemben fölléptetnök Király ő Felségét függetlenségi programmal: a mamelukok le-szavaznák-e a jelöltünket?

A mamelukoktól, a milyen dühösek képviselő-választások idején, még ez is kitelnék!

Szegény öreg Kossuth! Egy főispán ki merte mondani, hogy a Kossuth arczképének a király arczképével egy időben való leleplezése nem volna egyéb, mint alkotmányos formába burkolt felség-sértés.

Az ilyen főispáni kijelentés pedig nem egyéb, mint alkotmányos formába burkolt — nemzet-sértés!

Melyik nagyobb bűn a kettő közül?

Azt kérdezi T, a vidéki kormánypárti lapok hirhéd vezércikk-írója, hogy mit értünk az alatt a sokat emlegetett hagyományos osztrák szellem alatt?

Igen rövid rá a felelet. E kifejezés alatt értjük az önkéntesek lemagyar-kutyázását s a békés, fegyvertelen polgárok összekaszabolását!

B. Fejérváry honvédelmi minisztert védelmébe vette T. Elmondhatja erre b. Fejérváry: »Ellenségeimtől nagy nehezen csak meg tudom védeni magamat, de az olyan jó barátaitól, a kik ilyen vezércikkeket irnak védelmemre, ments meg uram engemet!«

T. még arra a vakmerő állításra is képes, hogy a véderő-törvény 25-ik szakasza még akkor is létrejött volna, ha nem Fejérváry, de Perczel Mór, vagy Damjanich lett volna a honvédelmi miniszter!

Hejh, ha Damjanich nem halt volna mártyrhalált az aradi Golgothán, nem lenne ma se közös ügy, se közös hadsereg, se közös hadügyminiszter, de még Fejérváryból se lett volna honvédelmi miniszter!

A legújabb kortes-nóta már megtermett s így hangzik:

— »Megtöröm az ellenzéket,
Szétrobantom e vad népet!
— Így kiáltott hős Szapáry.
Nevetjük mi e beszédet,
Hisz az üres lári-fári!«

A képviselő-választások télen lesznek s ennek az lesz a következménye, hogy megsza- porodnak a disznó-török. Ezek fogják helyettesíteni a kortes-lakomákat.

A hajduvármegyei »vacsorapárt« már is nagy disztótorra készül, melyen a medve bőrére előre akar inni.

De hát a medve meglövéséhez nemcsak a jágernek, hanem a medvének is van szava!

annyira külön emberfaj, mint inkább — különös.

Miként magyarázzák azt, mikor valakinek az alvilág égő folyamai tombolnak ereiben? A kénköves folyamok, mikben az elkárhozottak szellemei kinlódnak!

Mikor a leányok leghamisabbikát látom rám mosolyogni: e mosolyban van az egész világ. Kinek a világa?

Mi a nő fogalmában eszményi? Aki türelmes mint angyal, szenvedni mosolyogva tudó, mint vértanu, gondoskodó, mint jó anya, — hűség, mint feleség, engedelmes, — mint gyermek.

... Csakhogy ilyen nincs a világon. Ehhez végtelen szeretet szükséges.

A férfi feláldozza a gazdag szárazföldet a boldogság könnyen elsüllyedhető szigetért; a nő a boldogság szigetét a gazdag szárazföldért.

Talán azért oly száraz nekik szokszor

ez a föld, — hogy — nem terem számukra semmit.

Az én világom itt van belül. És ebben lakik valaki.

... Csak fel ne mondaná idő előtt — a szállást!

Az »én« első személy; a »te« a második. Ha te volna az első személy, az »én« a második, milyen szép volna az élet! Mint a rejtelmes páros csillagok járása, — a miknek egyike sem maga körül, — hanem mindketten egy képzelt középpont körül forognak. Talán ez a központ: a szerelem.

A szerelem, mikor rózsabimbójából kipattan, úgy növekszik nagygyá, mint a mesebeli özvegyasszony tojásából előbb a csirke, aztán sertésnyáj, azután a tehéncsorda, utoljára — négy lovas hintó.

Nálam már itt tart; — jó lenne eladni, megszabadulni tőle.

Furfangos valami az asszony! Az egyik

udvarlót a másikkal eltünteti, mint a hogy szokás a szoba falán az egyik freskót a másikkal befesteni.

... Kiváncsi vagyok rá, mikor leszek én is — b e m e s z e l v e ? !

Mi az a hulló csillag? Rosszul égő szivarnak tüze, — mit valami mennyei pipás elhajított.

No, én nem szeretnék az lenni; pedig úgy veszem észre, félig már repülök!

Aki gazdag ember hirében áll, az háttal áll a napnak az asszonyi szivek ellen folytatott párharcban

...Nagyon szegénynek kell lennem!

A leány gazdag férjet választ, szegény legényről ábrándozik, együtt tánczolnak, együtt sóhajtoznak; de mikor kenyértörésre kerül a dolog, inkább nyul a fehér, mint a fekete kenyér után.

Jó — fehér kenyérnek lenni!

Szoboszlóra fáj leginkább a kormánypárt foga. —

Ha fáj a foga, huzassa ki Dézsyvel, mert bizony a szoboszlói választók elvűségének sziklájába beletörrik a fájós foga s hogy éneklés után a Szapáry-indulót, mely így hangzik:

»Mars, vissza hazádba, vert seregem!«

Sarló.

BELFÖLD.

Állami jószágok eladása. Az állami jószágok eladásáról jelentik, hogy a pénzügyminiszterium bevétele államjavak eladásából a múlt évben 7.546.135 forint volt, tehát 380.362 forinttal több a becslési áránál. Becslési ár gyanánt a jószágok átlagos hozadékának huszszorosát vették fel, mely áron alul csak kevés árvisz által megrongált földdarabot adtak el.

Röpirat. Kupa Árpádtól »Mező Tur, Ugron Gábor, Ádám Sándor, Tóth Sándor« című röpirat jelent meg, melyben szerző ismerteti és magasztalja Mező-Tur multját, jelenét és kiélezett tollal fordul Ugron Gábor, Ádám Sándor és Tóth Sándor ellen, a végén pedig arra inti a mezőturiakat, hogy századokon megőrizvén a függetlenségi eszméket, azokat most se adják fel — az ámitók hamis énekére.

A kolozsvári ellenzék szép győzelmet vívott ki a városi képviselőtestületi tagok választásánál. A szavazó czéduláin vitt jelöltek legnagyobb része a kormánypárt óriási erőfeszítésével szemben — többséget nyert. A II. kerületben a szabadelvű pártnak egyetlenegy jelöltje sem jutott be, úgy, hogy most már jóformán az ellenzék kezében van a kommunitás. Ez a győzelem igen fontos, egyfelől azért, mert a városi tisztújítás márcziusban lesz; de fontos annál az erkölcsi erőnél fogva is, a melyet az országos képviselőválasztásra az ellenzék ez által nyert.

KÜLFÖLD.

Az orosz inség. Az inséges kormányzóságokban röpiratokat terjesztenek, melyekben a németeket okozzák az éhínségért. Attól tartanak, hogy a nép dühe a németek ellen fordul. Egy Pensából, a hol nagy német kolónia van, érkezett hír szerint, a tömeg ott már is több németet meggyilkolt.

Összeesküvés a császár ellen. Egy varsói távirat szerint a rendőrség Lengyelországban egy a császár ellen szőtt titkos összeesküvésnek a nyomait fedezte fel. Sok lengyel és orosz diák, államhivatalnok és katonatiszt van kompromittálva. Az ország minden részében számos elfogatás történt. A kormány kemény rendszabályokat léptetett életbe a német és osztrák-orosz határon utazó egyének ellen.

Egy meg egy: az e g y. Nem paradoxon ez: — h á z a s s á g.

Egy meg egy: az e g y. Én egy vagyok, vajon kit adnak hozzám, hogy e g y l e g y e k ?

Mi a leány ?

... Egy kérdőjel a férfi életében, sokszor p o n t.

Mi a házasság ?

... Olyan gépezet, mit ketten kovácsolnak össze, s aztán — ketten hajtják.

Psyche.

Gondolat.

Az emberek itélete hasonlít a fotográfiához. Egyik is, másik is háromféle. Vagy szebbeknek mutat bennünket, mint a minők vagyunk, vagy rutabbaknak, vagy egészen jhiven. Milyen kár, hogy az utóbbi itélettel épp oly ritkán találkozunk az életben, mint egy hű fotográfiával!

A vegyes bizottság figyelmébe.

Debreczen, decz. 31.

Ismeretes dolog, hogy az általános iskolakötelezettség behozatala óta évről-évre szaporodott, sőt ma is folyton szaporodik a tanítótelesek létszáma. Nem lehetetlen, hogy a bejelentési hivataltól várható szigorú ellenőrzés még az eddigi aránylagos szaporodást is megkésztetzi.

Egyfelől a rohamos szaporodási viszonyok, másfelől az iskolák helyei ellen emelhető kifogások enyhítése indította a nemes várost és ev. ref. egyházat arra, hogy a szükséges iskolák és tanítói lakások alkalmas helyen felépítésére egy vegyes bizottságot küldjön ki.

Ezen vegyes bizottság Simonffy Imre polgármester elnöke alatt — építette az ev. ref. egyháznak valamennyi új iskoláját; és pedig szerintem nem tervszerűtlen eljárással, hanem a viszonyok által teremtett helyzet komoly számbavételével, s a városi mérnökök szakvéleményének hozzájárulásával.

Abban az időben a tanítók is irányadó munkával járultak a tervezethez, a mennyiben térképen jelölték meg a gyermekek lakásait, s mindenikét saját tanteremnek megfelelő színekkel.

Azóta a gyermekek lakásainak nagymérvű változása s az ezek folytán előállott gyakori hullámozás erős próbára tette a külvárosokra csoportosított újabb iskolákat, és a belvárosokba érintetlenül hagyott egyes tantermeket is. Annnyira, hogy a mint a mai létszám mutatja, egy-két indokolható kivétellel — mindenik kiállotta a próbát; sőt a külvárosi új iskolák mellé ideiglenes tantermeket kellett felállítani, a belvárosi iskolák népessége pedig — dacára az ezek szűk volta miatt innen kifelé szorított gyermekek nagy számának — nem csappant meg, hanem felül van a törvényes mértéken.

Ezekből látható, hogy valamint a külvárosi újabb iskolák nagyobbitása teljesen indokolt, úgy indokolt az is, hogy a belvárosi iskolák, a mennyire a telek nagysága megengedi — mostani helyükön építtessenek fel a kor igényéhez képest, mert a tapasztalás is azt bizonyítja, hogy a bent lakók kifelé nem szeretnek járni, a kint lakók pedig befelé törek-szenek.

Epen úgy lehet ezekből aránylag kevés költség kűmbözöttel — egy-egy 6 osztályu teljes csoportot alakítani a mostani helyen, mintha egy épületben koncentráltatnának valami félre eső zugba.

És ha itt-ott mégis merülnek fel panaszok a vegyes bizottság jóakaratu eljárása ellen, ez csak arra mutat, hogy azon bizottság tagjai sem lehetnek mindentudók; és még talán arra is, hogy az egyik legilletékesebb szakközeg: a tanító nem választatott be azon bizottságba. — El volt zárva előle a lehetőség arra nézve, hogy hozzá szólhasson a tervezethez; meg volt akadályozva abban, hogy a tanterem helye és beosztására nézve megtehesse észrevételeit, és hogy az iskolákhoz tartozó melléképületek kijelölése iránt véleményét nyilváníthassa.

Ha ez jövőre is így lesz, sőt még a tanítói lakások építésénél sem kérdeztetnek meg a tanítókat: nincs kizárva annak lehetősége, hogy ezek feje felett váratlanul jelennek meg az építő munkások; valamint az sem, hogy az újabb felosztási tervezetet, avagy a bekövetkező csoportosítást csak akkor fogják tudatni a tanítókkal, mikor már a végrehajtás eszközésére felszólíttatnak.

Pedig ily dolgok előre tudása nemcsak tájékozás, de a biztosabb siker és a felmerülhető panaszok szempontjából is fontos dolog.

Ha csupán az utcai iskolákat tekintjük, és a főiskolaiakat figyelmen kívül hagyjuk: úgy találjuk, hogy a feljártó gyermekek száma jelenleg 3040; s ezek 36 teremben vannak elhelyezve. És ha e gyermek tömeget nem, kor és osztályra való tekintet nélkül egyenlően el tudnók osztani: egy-egy tanteremre elég normális létszám jutna. Ez esetben nem kellene új iskolák felállításáról gondoskodni. De mivel ily számítás mellett a felosztás célra vezető nem volna: szükséges, hogy — a szaporulatra való tekintetből is — új iskolák állíttassanak fel. És ha ez bekövetkezik, ismét az a kérdés áll elő, hogy nem fog-e valamelyik tanterem nép-

telenné válni, mint a hogy ez, az osztályok szétszórása miatt néhány évvel ezelőtt egyik iskolával megtörtént, mely ma is csak nagy ügyvel-bajjal népesíthető be 40—50 növendékkal.

Ily, és ehez hasonló tekintetek teszik köteleességünké, hogy első sorban az a n n y i s z á n a l m a s k i n é z é s ü s z ű k é s e g é s z s é g t e l e n t a n t e r m e k e t építsük ki, melyeket a vegyes bizottság bizonyára eddig is csak azért tűrt meg ideiglenesen, mivel kellő pénzalappal nem rendelkezett.

De ezeknek felépítésénél nem lenne helyes dolog, ha a beépítendő telek vásárlásánál az olcsóság és kifelé tolás elvét követnők; hanem az volna a népoktatás szempontjából is minden érdeket kielégítő eljárás, ha az új iskolák, vagy a már meg levő új tantermek mellé építtetnők, vagy pedig valamely bellebb eső s a központba felvezető utakon kerestetnék hely azok számára.

Nem kell sajnálni a diszesebb helyet és a költséget ott, hol a népnevelés érdekeiről van szó. Ne dugjuk el iskoláinkat!

Lada Sándor.

Karcolatok.

(»Magyar Geniusz« — és a magyar Geniusz.)

»Magyar Geniusz« a czime a Hevesi József és Karczag Vilmos szépen illusztrált társadalmi, irodalmi és művészeti hetilapjának.

Hogy mennyi hivatottsággal haladnak e Geniusz nyomában a nagyra törő szerkesztők: annak mutatványszámukkal adják tanubizonyosságát.

Az ügyesen összeállított füzetben mindjárt legelől látjuk azt a jelenetet, mely pirulásra készítheti a magyar Génuszt: Szapáry miniszterelnök referál a magyar királynak, jelentve neki, hogy miután az országgyűlés szellemi erejét évek óta haszontalanul és ostobául merítette ki, s miután a korona tekintélyét annyi sok izben sárba huzcolta, most még azzal kívánja betetézni eddigi miserábilis dolgait, hogy kéri ő felségét; méltóztassék az országgyűlést minden igaz ok nélkül szegyen-szemre feloszlantni.

A jeles kép különben egy cseppel sem ábrázolja Szapáry grófot imponálóbb pozitúrában, mint egy aláztos comptoaristát, ki a főnök urral aláírta az az napi üzleti leveleket.

E jelenet szégyene ugyan a magyar Génusznak, de élethűsége miatt dicséretére válik a Karczagék »Magyar Geniusz«-ának.

Hadseregünkkel sokat foglalkozik a Magyar Geniusz. Még programjában is ígéretet tesz erre nézve, hogy hadseregünk vitéz vezéreit megismerteti a világgal.

Ugyan mi célból teszi ezt a »Génusz?« Talán helyettesíteni akarja a Fejérváry felczajgmájszter ur által kitiltott »Katonai Lapokat?«

Vagy megakarja valahol örökíteni azokat, kik ezt kardjokkal tenni — vonakodnak?

Társadalmi, irodalmi és művészeti, ezt a három jelzőt viseli a »Magyar Geniusz.«

És bemutatja — írásban és képekben — a mi hadseregünk állítólagos három vezérét u. m. B a u e r, W e l s e r s h e i m b és — F e j é r v á r y excellenczetek.

Gondolkoztam azon, melyik ágába tartozik ezen excellentiás urak cultusza a »Magyar Geniusz« tevékenységi körének.

»T á r s a d a l m i « rovatba aligha, mert azzal csak nem sértheti meg a Génusz Fejérváry tábornok urat, az Uzelácz pátronusát, hogy ily kétes kompániába keverje a civillbagázsszal?

»M ű v é s z e t i « hajlama ő excellentiájának egyedül a — bajusza felkunkorításában culminál.

»Irodalmi« ténykedése pedig abban tündököl, hogy — saját henczegése szerint — azt is megtiltja alattvalóinak: mit olvassanak és mit ne?

Hát ennyi fáradsággal azt is oda biggyeszthette volna már a jó Génius a czim alá, hogy — »politika« közlöny. Ebben legalább igaza lett volna.

*
»Szeretre méltó honvéd-miniszterünknek« titulálja a Génius Fejérváry bárót magasztaló közleményében.

Hát hiszen ha olyan nagyon szereti, hát — ölelje meg.

Hanem azt hiszem, ezek után a schwarzgelb sympathiák után senki sem fogja a Magyar Géniuszra azt mondani, hogy — szeretetre méltó; de még azt sem, hogy volna benne csak egy csepp — magyar Génius is.

*
Egyébiránt Karczag kedves kollegánk ujságának az öt annyira kedvelő Debreczen előtt nem lehet czélunk ártani.

Ime ide iktatjuk, hogy előfizetési ára egy évre 10 frt, fél évre 5 frt s negyed évre 2 frt 50 kr.

Ilyen olcsón mérik Pesten a magyar Géniust.

Luczi-Feri.

Ujdonságok.

* **1891.** Ez az évszám is multtá válik a mai nap letűntével. A haldokló XIX-ik század utolsó évtizedének egy éve ismét a mulandóság tengerébe merült. Az idők sebesen forgó kereke nem áll meg utjában, hanem rohanva halad az új század felé! Az 1891. évszámot ma utoljára tesszük lapunk homlokára. Ránk nézve ez az év a küzdelemnek nehéz éve volt. Sok reményünk vált ugyan csalódássá, de azért küzdelemünk nem volt meddő, mert a sok felől nyilvánuló rossz akarat megtört kintársunkon. Lapunkat mai alakjában utoljára veszik olvasóink. Szombaton már a régi alakban fogjuk köszönteni az új esztendőt, melynek évszáma: **1892.**

* **A fuzió.** A »Debr. Ellenőr« megczáfolni igyekszik, vagy legalább is korainak mondja a kormánypárt és a debreczeni pártokivüli csoport közt létrejött — vagy megengedjük csak készülő félben levő — fuzióról közétett hírlapunkat. Sajnos, a tények igazat fognak adni nekünk, de igazat ad a debreczeni pártokivüli csoporthoz közelálló »D. Hirlap« is, mely tegnap számában azt írja, hogy Dr. Király Ferencz képviselő ur még ugyan nem tett kötelező kijelentést, de »a dolog rendjénél fogva(?) természetesen látszik, hogy Király Ferencz mielőbb be fog lépni a szabadelyűpárt kötelékébe s a jövő év elején, mint kormánypárti jelölt lép föl a második kerületben.« Ezek után még mindig mesének tartja-e a »Debr. Ellenőr« a mi közleményünket?! Különben már fővárosi lapban is olvastuk, hogy Dr. Király Ferencz urban — egy második Deil Jenőt fogtunk!

* **A választók száma.** Debreczenben a képviselő-választásra jogosított polgárok száma nem 1764, mint tegnapi lapunkban sajtóhiba folytán megjelent, hanem **2764.** Az első kerületben van 732, a második kerületben 974, a harmadik kerületben pedig 1068 választó. Felette csekély szám Debreczen lakosságához képest, de hát az ellenzéki választókat erősen megszókták rostálni s 1 krajczár adóhátralék miatt is kihagyják a szavazók névjegyzékéből!

* **A bejelentési hivatal** holnap megkezdí működését. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy minden változást bejelentsen ott a hivatalos óra alatt. A hivatal a fő utcán a Vecsey testvérek házában van s a be és kijelentő lapok ottan kaphatók.

* **A takarékos tanács.** Lapunk tegnapi számában kifejtettük, hogy miként mellőzte a városi tanács a Gregersen czéggel szemben a magán vállalkozókat, kik a honvéd laktanyák építésére nézve a külömben — elismerjük — jó hírű czégnél olcsóbb ajánlatokat tettek. Nagyon a szeg fejére üthettünk, mert a »D. E.« tegnapi számában védelmébe vette a tanácsot, s valótlannak állítja a téglák vásárlására vonatkozó hírlapunkat, azt mondván, hogy a téglákat a Gregersen czég a városi téglagyárból köteles beszerezni. Hát itt nem az a fődolog, hogy hol vásárolja a Gregersen czég a téglákat, hanem az, hogy miért mellőztettek a teljes biztosítékot nyújtó magán-vállalkozók akkor, midőn ezeknek ajánlata több mint 6000 frttal kedvezőbb volt a városra nézve, mint a Gregersen czég ajánlata? Erre pedig nem felelt a »Debr. Ellenőr«, de nem tudna rá meggyőzően megfelelni a városi tanács sem!

* **Templomi szónokok.** Holnap, új év első napján, a ref. nagytemplomban Dicsőfi József, a kis templomban Elek István, az új templomban K. Tóth Kálmán, az ispotályi templomban pedig Mindszenti Imre predikál.

* **Nagyvárad ünnepei.** Nagyvárad városa a jövő esztendőben több nagy ünnepet ül. Így többek közt Szent László király szentté avatásának hétszázadik évfordulóját. Nagyváradnak a török iga alól való fölzsabadulásának emlékét is megünneplik.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a budapesti állami elemi és polgári iskolai tanító-képezdehez, az egyesített gazdai és gazdaságtani állásra, Szász Ferencz debreczeni m. kir. gazdasági tanítészeti segédtanárt — egyelőre ideiglenes minőségben — kinevezte.

* **Az influenza** terjedéséről rémhírekkel vannak tele a lapok. Szentpéterről írják, hogy ott minden második ember influenzában fekszik s a mi a legnagyobb baj, az orvosok is megkapták a járványos kört. Így dr. Schröder Gyula járási orvos is influenzában szenved. Más ország sincs e tekintetben előnyösebb helyzetben s kivált Olaszország nagy városai, Róma, Turin, Nápoly, Florenz stb. vannak fertőzve.

* **Szerkesztő-változás.** A nagyváradai függetlenségi párt lapjának a »Nagyvárad Hirlap«-nak szerkesztését Paksy Gusztáv eddigi felelős szerkesztő helyett Bay Lajos tehetséges hírlapíró veszi át.

* **Séta-hangverseny.** A Czapek Péter karmester vezetése alatt álló katonai zenekar, holnap, azaz 1892. év január havának elsején, séta-hangversenyt rendez a Margit-fürdő dísztermében a következő műsorrall: 1. Induló. Eilenbergtől. 2. Az »Impressarió« opera nyitánya Mozart-tól. 3. »Farsangi gyerekek«, keringő Ziehrertől. 4. »Egyveleg« Eckhardt-tól. 5. Potpourri a »Remete harangja« czimű operából. 6. »Baba Quadrille« Bayertől. 7. »Bordal« a Mascagni »Paraszt becsület« operájából. 8. »Mazur polka« Millöckertől. 9. »Egyveleg a Nebántsvirágból« Czapek-től.

* **Az ev. ref. népiskolák** építésének elvi kérdéséhez hozzászólva, két közleményt kaptunk egyszerre. Egyiket az ev. ref. tanítótestület elnöke Lada Sándor tanító ur. a másikat az ev. ref. tanítótestület főjegyzője Kanizsai Endre lapunk munkatársa tollából. — Utóbbi czikk közlését közelebb megkezdjük Mi lapunkat készséggel átengedjük e felettebb nagyfentosságu ügy »pró et contra« megvitatására, s óhajtuk, hogy az ev. ref. elemi népiskolák a paedagógia és közegészség minden kívánalmainak megfelelőleg legyenek építve a kálvinista Rómában.

* **Az iparos kör bálja.** A helybeli iparos kör választmánya elhatározta, hogy január hó 31-én a »Bika« szálloda dísztermében szokott táncvigalmát meg fogja tartani.

* **Uj évi ajándék Szabolcskának.** Szabolcska Mihály, a Párisban tartózkodó jeles fiatal költő, nem régiben azt írta, Debreczenbe: »Rongyos város ez a Páris: nincs itt se predikáció, se töltött káposzta!« Ez utóbbi panasz annyira meghatotta Szabolcskának debreczeni barátait, hogy új évi ajándékkul egy fazék töltött káposztát küldtek neki Párisba. E leleményes ajándék bizonyára hálás tárgya lesz egy humoros dalnak, mely majd Párisból zendül felénk!

* **A pária.** Senkije sincs-n a kerek világon a szegény Balogh Józsefnek. Rokkant, béna 65 esztendőös öreg ember. Ugy elégedt napra-napra azon a kis kőnczon, a mit környörülő szivek vetettek neki néha napján. Most azonban utól érte a legnagyobb nyomoruság, a **betegség**; mely annyira erőt vett rajta, hogy kénytelen volt lefeküdni. Egy szegény cigány család adott neki menhelyet, és pedig a ház szellős, hideg pitvarában. Ott nyomorgott a szegény öreg már hetek óta. Gondviselője nem volt, nem, de senki sem. Házigazdái maguk is szegények voltak, s házuktól szintén gyakrabban, mint nem, elfutott a »mindennapi kenyér« és mégis adtak e szegények annyi alamizsnát a náluknál is szegényebb páriának, hogy az tengődhetett napról-napra. Igazán tengődés, vegetálás volt ez az élet. Betegség, hideg, éhség mind összejöttek, s a szegény didergő öreget csak lazán takarták el szakadozott rongyai. A rendőrség, mely értesült a szegény öreg sorsáról, végre is beszállította azt a közkórházba, hol a végkinokat szenvedő nyomorult — ha mást nem is — bizonyára kaphat, találhat egy — koporsót!... A rendőrtisztviselő jelentése szerint **leírhatta tlan** az a nyomor, melyet a szegény öregnek el kellett szenvedni...

* **A nyálánk.** Czérnaszál hangon rebegi el a panaszt, hogy a mellette álló nagy fejű fizkő belopódzott a kamrájukba és megévt két kiló lekvárt. — A nagy fej meginog. — Ön két kiló lekvárt evett meg? kérdé a kapitány.

— Igen, igen kérem, beismerem...

— De hát hogy ehetett meg két kiló lekvárt?

— Nem akartam többet enni. Nem vagyok nyálánk.

* **Sikkasztó segédjegyző.** Polgár községben Kiss Lajos segédjegyző 3314 forintot sikkasztott, azután megszökött. A segédjegyzőt mindenféle nyomozzák.

* **Érdekes fogadás.** Egy ur, nevezük X.-nek, igen érdekes fogadásra lépett a napokban társas életünk több, előkelő tagjával. X. ur ugyanis, ki mellékesen megjegyezve hajdináromban igen jó — czéllövő volt, a beszélgetés folyamán, mely leginkább a czéllövészet nemes sportja körül forgott, azt a merész nyilatkozatot tette, hogy ő még most is képes, persze a saját pisztolyával, kilenesztzer centrumot találni. — A társaságban természetesen akadtak és pedig sokan Tamások, — kik kételkedtek az X. ur czéllövészi képességében, szót — szó követett, majd fogadásra került a sor. Sokok üveg pezsgő forgott kérdésben, — hogy mennyi — az nem kérdés, majd megtörtént a czéllövés is, de biz X. ur huzta a rövidebbet... amennyiben a számos sikertelennek bizonyult próbálgatás után, csak egyszer, mondd egyszer talált centrumot!... X. ur azonban, bár elvesztette a fogadást, még most is azt vitatja, hogy czéllövészet i képessége kifogástalan és a »csütörtök mondásnak« oka nem abban a »rozant kaliberű« pisztolyban, hanem egyenest a »centrum«-ban keresendő!...

* **Az állami ménék kiosztása.** A földmívelésügyi miniszterium tudatja, hogy az állami ménetelekben levő méneknek a fedezett állomásokra való szétosztása az egyes teleposztályoknál a következő napokra van kitűzve: u. m. Nagykőrösön január 12-én, Baján 14-én, Versecczen jan. 17-én, Mezőhegyesen jan. 21-én, Dorozsmán jan. 23-án, Nagy-Atádon jan. 28-án, Palihan jan. 30-án, Szekesfehérváron febr. 2-án, Bábólnán febr. 6-án, Bajnán

febr. 9-én, Debreczenben és Deesen febr. 15-én, Homoródon febr. 17-én, T. Remeten és Sepsi szent-Györgyön febr. 19-én, Eperjesen febr. 22-én, Rimaszombatban febr. 25-én. E szétosztásokra az érdeklő tenyésztők meghivatnak.

*** Rendelet a vonatkésések ellen.**

Ludwig Gyula, a magyar államvasutak igazgatósági elnöke, az összes üzletvezetőségekhez és szolgálati főnökségekhez szigorú rendeletet intézett, hogy vegyék végre elejét a temérdek vonatkésésnek. S mivel e késések — mondja a rendelet — rendszerint a vonatkísérő személyzet pontatlanságából erednek, azokat szigorúan ellenőrizték és utasíták arra, hogy különösen olyan helyeken, ahol egy percnyi megállási idő van, tovább ne vesztegeljenek. Nagyobb állomásokon esetleg meg is rövidíthetik a tartózkodást.

*** Halálozás.** Miskolczy Lajos, Debreczen sz. kir. város és Hajdúvármegye volt főispánja, tegnap délben, életének 81-ik évében elhunyt. Hült tetemeit a holnap d. e. 1/2 11 órakor tartandó gyászertartás után Álmósdra szállítják s ott január 2-án helyezik el végnyugalomra.

A debreczeni kefekötő ifjuság

1892 évi január hó 16-án, szombaton saját betegsegélyező egylete javára a »Margit«-fürdő villanyvilágított dísztermében zártkörű táncvizsgát rendez, — melyre czimzettet és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. — Belépti-díj: személy-jegy 1 frt, család-jegy 3 személyre 2 frt. Jegyek előre válthatók Weisz Sándor és Márkus Miksa urak divatkereskedésében, valamint este a pénztárnál. Zenész: Kiss Pista zenekara. Felülízetések a jótékony cél iránti tekintettel köszönettel vétetnek s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

*** Értesítés.** A legrégebb asztaltársaság 1892. jan. 1-én tartja ötödik összejövetelét a Debreczenhez czimzett sörcsarnok nagy ebédlőjében.

*** Nyilvános köszönet.** Mindazon igen tisztelt rokonok, ösmerősök és jó barátok, kik boldogult férjem Borsányi Viktor temetésén megjelentek, s ez által veszteségemet enyhíteni óhajtották, fogadják ez uton is szívből jövő őszinte köszönetemet. Özv. Borsányi Viktorné, Sebestyén Olga, a család nevében is.

Husarak megállapítva s bejelentve 1891. deczember 30-tól január 6-ig. 44 kr. Rác Györgynél csapó-utca 587. sz. a. és Liba-utczán; Bence Józsefnél csapó-utca 703. sz. a., 46 kr. Rác Györgynél czegléd-utca 2599. sz. a., Kovács Jánosnál csapó-utca 791. sz. a. — 50 kr. Rác Györgynél csapó-utca 326 sz. a., a társaságnál Mester-u. 3655., Csapó-u. 240. és 376., könyök-utca 574., kut u. 2323. sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál, piac 1-ső szék, czegléd u. 55. sz. a., dedó u. 125., Mester u. 1113. Tanító-utca 1392, csapó-u. 3162. sz. a., Kovács Jánosnál a hentes székben, a mézsáros társaság 18 székiben, valamint a 3 izr. mézsárszékben a piacon. — Debreczen, 1891. deczember 29. *Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.*

Bálrendezők figyelmébe! A közlegő farsang alkalmából ajánljuk a »Debreczen« nyomda-részvénytársaság könyvnyomdáját a bálrendező helybeli és vidéki egyletek, társulatok és iparosok figyelmébe, hol **báli meghívók és tánczrendek** díszes és izléses kivitelben **gyorsan és jutányos árakban** készíttetnek. (Üzlethely: nagy-utca 1702. sz. Konrád-házban.)

Tisza Kálmán és a Magyary-ak.

Messze földön híres a »Magyary« testvérek játéka, de méltán is, mert náluknál a megyében aligha is kezeli valaki szebben, jobban a siró-rívó hegedű vonóját. Erzés és művészet van megannyi e két derék barna fiu játékában, kik közül az egyik, az Imre szívéhez szóló magyar nótáival, míg a másik, a Kálmán kellemes, röpke hangú »walezere«-ivel hódítja meg, s csábítja majd ábrándokra, majd

tüzes jó kedvre hallgatóit. — Szeretik is, kedvelik is őket, de — sokan, mondhatni mindenki, — ki az igazi, — a nemes tüzzel eljátszott magyar cigány zenében gyönyörködni tud... pedig abban igen sokan tudnak és szeretnek gyönyörködni, így a többek között id. Tisza Kálmán is, az ország volt hatalmas miniszterelnöke, s a »geszti« kis királyság jelenlegi nagy ura. Tisza Kálmán ugyanis, ki már régóta hallotta a »Magyary-ak« játékát dicséretet, az elmúlt karácsonyi ünnepek alatt magához rendelte a »sajókazai« kastélyba az »Imre gyereket«, ki természetesen — nagy 48-as létére is — engedett e mindenesetre csak megtisztelő hívónak. A primást követte bandája is, a hol a teljes számban összegyűlt Tisza család szórakoztatására Imre olyan szép, szebbnél-szebb magyar nótákat huzott, hogy avval nemcsak a »nagyur«, de mindenki ki ezt hallotta, teljesen meg volt elégedve. A díszes hallgatóság tagjait (ott voltak a Tisza családon kívül báró Podmaniczky F., br. Radvánszky stb.) azonban csak akkor hódította meg a primás hegedűje varázsával, mikor az eleven kedélyű ifj. Tisza Kálmán szavára, (ki különben egy időben egy bizonyos banketten ama »tilos nótát« is elhuzatta), a »Nesirj, nesirj, Kossuth Lajos« gyönyörű dallamába kezdett bele... Az érzéssel eljátszott gyönyörű nóta könnyeket csalt a jelenlevők szemébe, maga a »nagyur« is könnyezett. Míg a nyughatatlan vérű, de kevésbé diplomatikus ifjabb Tisza Kálmán ily szavakra fakadt: **Bizony papám csak szebbek is voltak azok a régi jó idők!**...

—cz.

Sylvester esti monolog.

— »Horch, das sind Todtengelocken... Igen, igen halál harangok... Ejfélt ütött az óra. A tornyok érczes nyelvű harangjai tizenkét szerzedültek meg és elmúlt az — 1891-ik év! Éljen, éljen tehát az új, az 1892-őnek nevezendő legújabb év!...

»Ergo bibamus.« Igen igyunk és vigadjunk, s bánatunkat ragadja el a távozó félben levő Ó-év. Mit busulnánk, mit sajnálnánk élünk egy elvesztett esztendejét, hisz itt van már helyébe az a más, az a frisebb új esztendő, melynek csalódásairól még nem tudunk, mit sem, s melynek csak az örömeit, gyönyöreit isszuk most e gyöngyszemeket pezsgő pohár borában is...

Örüljünk tehát, s daloljunk egy szível-lelékkel a »gaudeamus igitur« hangzatos dallamát, hisz ugy sem halunk meg, mert lelkünk, eszménk — már a melyikünknek van — örökké élnek...

Mit mondjak ez elmúlt évről jót avagy rosszat? Mert nekem kijutott ugy ebből, mint abból eléggé. Nem mondok tehát semmit, annyival is inkább, mert: »de mortuis nil nisi bene« mint Diogenes, a nagy, a — hordó bölcsé is mondja.

De mit nekem Diogenes, mit nekem e vén tudakos — ki bölcs létére is — üres hordóban keresett magának lakást! Oh a balga! És még ez a vén filiszter merte állítani, hogy: **de mortuis nil nisi bene!**...

Elmondom! El biz' én, hogy napjaim az elmúlt esztendőben hasonlóak voltak a homokóra pergő szeméhez. Nemde elég rossz hasonlat? — Oh kérem, bocsássanak meg, tudok én ennél még — rosszabbat is...

Nyugodtan hull egyik homokszem a másik után, ha senki sem nyult az órához, de mérték nélkül ömlenek a szemek le, ha durva kéz felrázta azokat. Ily nyugodtan, de egyszerű-mászor, ép ily zavarosan folytak le az én — napjaim is.

Az elmúlt évben átéltem kéjes perczeimről azonban még sem szándékozom necrologot írni, hisz gyászos hangon ugy sem tudnám azoknak a gyönyöreit eléggé ecsetelni. Rossz perczeimről meg nem érdemes említést tenni, hisz örülhetek, hogy végre is elmúltak azok...

A kisértés, a bánat, a keserűség órái voltak ezek. Ejh, sutba veletek sötét gondok!

— Teli! Egész szüntől töltsd testvér ezt a pohárt, melyet már perczek óta tartok — üresen kezemben. Üres pohár, üres, sivár élet, ez — ez az én sorsom!

Végre, végre elérkezett a várakozás teljes percz. — Az éjfél harang először kondult meg. A gázt lecsavarják! A dévajhangon nőtázó sereg elcsendesül, sőt talán pillanatra még a legrosszabb is — magába száll...

Borral telt poharat tartok kezemben, majd a végzetes órát jelző harangütésekre ajkaimhoz emelem, szorítom azt...

Zugó éljen harsan fel, a gáz lidérc színű világa ismét fellobban, az utolsó óra ütés is elhangzott s mi a vig fiuk **boldog újévet** kívánunk egymásnak. Én azonban először megtörlöm — bajuszomat, melyet még most is azon pohár edes nektárja nedvesít, melyből még az első kortyot még az 1891-ik évben tettem, de az utolsót meg csak **»kilenczven kettőben«** azaz — az új 1892-iki évben szippantottam ki...

Tehát borral öntve le az elmúlt év sok gondjait, kevés örömeit, ugyancsak borral áldoztam a »legfiatalabb« évnék, mely azonban minket Prometh sárfaait — minden fiatal-sága daczára is — újra csak egy évvel — öregbit!...

— Ugy! Huzd ide a fülembe! Nem azt a szomorut, de azt a vigat, mely az Ó kedvenc nótája is! Elég! Hagyd abba, vagy huzdál egy szomorubbát. A Kálmán gyerek huzza és én — elmerengve hallgatom a hegedű dalát. A varázshangok kicsalják szívemből ama boldog, ama gondtalan perczek emlékeit, melyek még ledér diákkoromból származnak. — Szemeim könnyektől lesznek nedvesek... Viszszavagyom ama bohó korba, mely oly hamar elröppent, mint a könnyű szárnyu pille a rét egyik himes, színes virágáról.

Boldog is voltam én akkoron, az életnek csak virágos oldalait ismertem, de most már kénytelen vagyok reá lépni ama göröngyös ösvényre is, melynek két oldalát tövises szegélyezik.

Kár, hogy s z a m á r nem vagyok. Igazán gyöngyéletem lenne, mily szépen legegészhetnék az ösvényt szegélyező szurós töviseken. De sajnos, nem szülehettem — s z a m á r n a k, sőt nagyon is érző szívű ember vagyok és e tövises vérig szurják szívemet...

Don Mauritius.

Különfélék.

A földrengés Japánban. Tokyoból írják, hogy az a földrengés, mely Japánban nov. 28-án indult meg, még most is egyre tart. A földalatti robajok és rázkódások még most sem szüntek meg s habár az egyes lökések nem olyan erősek többé, mégis egy órára átlag 3 lökés esik. A kép, melyet a földrengés által sújtott vidékek nyújtanak, megdöbbentő. Eddig 8000 halott 12,000 sebesült van s ezenkívül félmillió ember lett hajléktalanná, a kik közt mindenféle betegség pusztít.

Irodalom és művészet.

A »Vasárnapi Ujság« deczember hó 27-iki száma a következő tartalommal jelent meg: »Karácsony estéjén.« (Vargha Gyula költeménye, Goró Lajos rajzával.) — »Karácsony falun és város-on.« (Képekkel.) Sziklay Jánostól. — »Árva gyermekek karácsony-estéje.« Költemény. Mares Ödöntől. — »Szinészek karácsonya.« Irta Zöldi Márton. — »A becsületes Abdallah és a rossz lelkű Hasszán.« Török történet. Irta Mikszáth Kálmán. — »Isten veled.« Musset költeménye; fordította Radó Antal. — »Harcz a halottakkal.« — »Vázlatok a francia forradalom történetéből.« Utolsó fejezet: »A császárság megalapítása.« — »Karácsony-est.« Endrődy Sándor költeménye. (Képpel.) — »Levél a szerkesztőhöz.« Szász Károlytól. — »Karácsony napja a magyar táborban 1848-ban.« Régi honvédtől. — »Moltke

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december 1-től kezdve

az összes raktárunkon lévő

női ruhaszöveteket

FEKETE DIVATKELMÉKET IS,

színes mosó velezeket

téli gyapju nagykendőket,

trikot derék és gyermek-ruhákat

valamint

szőnyegeket

Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry és hollandi

SZŐNYEGEKET IS,

függönyöket

mélyen

leszállított árakon

árusítjuk el.

Szabó Lajos fiai

DEBRECZEN, RÓZSA-TÉR.

506.

20.

Jégpálya megnyitás!

A „MARGIT“-FÜRDŐ JÉGPÁLYA

kedden f. hó 22-én és csütörtökön

a n. é. közönség használatára megnyitattott.

Minden ünnep- és vasárnap-délután bent a teremben

sétahangverseny

és kint a jégpályán is

530.

KATONA-ZENE ÉS VILLANY-VILÁGÍTÁS.

KILLER EDE
butorraktára Debreczenben, főpiacz.

Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett

BUTOR RAKTÁRÁT

legújabb rajzokkal, szövetmintákkal, s nagyobb megrendeléseknél 150 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.
Arjegyüket kívánatra bérmentve küldök.

Teljes tisztelettel
Killer Ede.

ELSŐRENDŰ
kocsi-gyár
DEBRECZENBEN.

Az összes m. kir. állami ménesek kocsiszükségletének szállítója

RIESZ HENRIK
kocsigyáros, Debreczen, n.-hatvan-u. 1544.

Debreczenben, a n.-hatvan-utcán, eddig létezett ipartelepemmel átellenben n.-hatvan-utca 1544. sz. a. új lakházat és kocsi-gyártelepet építtettem, melyet a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelőleg rendeztem be. A munka izléses, tartós kiállítás, a rendelkezésemre álló nagyszámu munkaerő folytán az árak olcsósága tekintetében versenyezni képes vagyok nemcsak a hazai elsőrendű, hanem a külföldi hasonló gyárakkal is.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, szives figyelmébe ajánlom, hogy raktáramon különféle kocsi és szánka van készletben, melyeknek megtekintésére ezennel felkérem.

Megrendeléseket, ugyszintén javításokat a legrövidebb idő alatt s a lehető legolcsóbb árszámítás s jótállás mellett eszközölök. A kerekeket, kívánatra, amerikai hikori faból is készíthetem.

Midőn becses megrendelését bizalommal várom, kérem, miszerint czégemet más hasonló nevű kocsi-gyártó czégtől megkülönböztetni s tévedések kikerülése czéljából leveleknél a „Riesz Henrik kocsigyáros“ czímet pontosan kiírni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel
RIESZ HENRIK,
kocsigyáros.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszertén hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és áttolónosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, blüzs lehelet, felfútság, savanyu felbűffögés, hasmonés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorroidáknál. Emeltett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tizetesen tessék megtekinteni!! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A Máriaczei gyomorcsépek valódián kaphatók.

Debreczenben: Mihalovits István, Dr. Rothsehnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; — Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday I. gyógyszerész uraknál.

A „DEBRECEZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindenremü nyomtványokt. u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, béli- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket
kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat sőt
a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Uj vállalatunkal, hol északkeleti Magyarország legregibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZENI”,

a szintén elterjedt „**DEBRECEZENI HIRADÓ**” és a „**JOGI HETILAP**” is nyomatik, ajánjuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —
Hirdetések a Debreczen cz. lapban a legjutányosabb áron közölhetnek.

 Birósági nyomtatványok készletben vannak.